

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 9596 af 03/07/2019 (Gældende)

Fastholdelse af strakspåbud om at udbedre mangler i plan for sikkerhed og sundhed om hvem der havde ansvaret på en byggeplads for fælles sikkerhedsforanstaltninger i fællesområder (PSS). Virksomheden var rette modtager af afgørelsen

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 19-7162

Fastholdelse af strakspåbud om at udbedre mangler i plan for sikkerhed og sundhed om hvem der havde ansvaret på en byggeplads for fælles sikkerhedsforanstaltninger i fællesområder (PSS). Virksomheden var rette modtager af afgørelsen

Resume

Arbejdstilsynet gav strakspåbud til virksomheden om at udbedre mangler i plan for sikkerhed og sundhed om hvem der havde ansvaret på en byggeplads for fælles sikkerhedsforanstaltninger i fællesområder.

Om rette modtager:

Et enigt nævn fandt, at virksomheden var rette modtager af påbuddet.

Nævnet lagde vægt på, at virksomheden var bygherre på byggeriet på tilsynstidspunktet.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at en bygherres forpligtelser efter reglerne om bygherrens pligter ikke kan overdrages til en leverandør.

Om strakspåbuddet:

Et enigt nævn fastholdt straks påbuddet og vurderede, at Plan for sikkerhed og sundhed på byggepladsen var mangelfuld, da det ikke fremgik af planen, hvem der havde ansvaret for fælles sikkerhedsforanstaltninger til sikring mod personers nedstyrtning i fællesområderne.

Nævnet lagde vægt på, at der var risiko for at styrte ca. 12 meter ned, da der var demonteret et rækværk.

Den konkrete afgørelse

[Adressat udeladt]

Arbejds miljøklagenævnet har på møde den 28. maj 2019 behandlet [navn udeladt]' klage over Arbejdstilsynets afgørelse af 5. november 2018 med strakspåbud til virksomheden om at udbedre mangler i plan for sikkerhed og sundhed vedrørende følgende forhold:

Hvem der har ansvaret for fælles sikkerhedsforanstaltninger i fællesområder, herunder i det sydvestlige hjørne af bygningen på bygningens andet dæk [navn udeladt] over terræn.

[Navn udeladt] har i klagen desuden anført, at virksomheden ikke er rette modtager af Arbejdstilsynets afgørelse, hvorfor nævnet indledende har behandlet dette spørgsmål.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

[Navn udeladt] er rette modtager af afgørelsen.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse af 5. november 2018 om udbedring af mangler i plan for sikkerhed og sundhed.

B E G R U N D E L S E

Vedrørende rette modtager

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at [navn udeladt] er rette modtager af påbuddet.

Nævnet lægger vægt på, at [navn udeladt] er bygherre på byggeriet på byggepladsen [adresse udeladt] på tilsynstidspunktet den 25. oktober 2018.

Nævnet lægger endvidere vægt på, at en bygherres forpligtelser efter reglerne om bygherrens pligter ikke kan overdrages til en leverandør.

Det fremgår af arbejdsmiljøloven, at ved bygge- og anlægsvirksomhed, hvor flere arbejdsgivere er beskæftiget på samme arbejdssted, skal bygherren planlægge, afgrænse og koordinere foranstaltningerne til fremme af de ansattes sikkerhed og sundhed.

Det fremgår endvidere af reglerne om bygherrens forpligtelser, at bygherren skal sørge for, at koordinator ajourfører plan for sikkerhed og sundhed, herunder den i planen indeholdte organisationsplan, byggepladstegning og tidsplan efterhånden som arbejdet på byggepladsen skrider frem og eventuelle ændringer foretages.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse er truffet af et enigt nævn.

Vedrørende mangler i Plan for sikkerhed og sundhed

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderer, at Plan for sikkerhed og sundhed på byggepladsen [adresse udeladt], på tilsynstidspunktet den 25. oktober 2018 var mangelfuld, da det ikke fremgik af planen, hvem der havde ansvaret for fælles sikkerhedsforanstaltninger til sikring mod personnedstyrtning i fællesområderne.

Nævnet vurderer i den forbindelse, at angivelserne i plan for sikkerhed og sundhed og Site og HSE betingelser ikke er tilstrækkelige til at opfylde reglerne om bygherrens forpligtelser, hvorefter det skal fremgå af planen for sikkerhed og sundhed, hvem der til ethvert tidspunkt skal tilvejebringe, vedligeholde og fjerne de planlagte fælles sikkerhedsforanstaltninger i fællesområderne.

Nævnet lægger vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget konstaterede, at der var arbejdsmiljøproblemer i form af nedstyrtningsrisiko ca. 12 meter ved færdsel og arbejde i det sydvestlige hjørne af bygningen på bygningens andet dæk [navn udeladt] på byggepladsen, da der var demonteret et rækværk.

Nævnet lægger desuden vægt på, at virksomheden [navn udeladt] havde ansatte, der arbejdede og færdedes i området, og det blev oplyst, at [navn udeladt] havde ansatte, der arbejdede og færdedes i området.

Nævnet lægger endelig vægt på, at de virksomheder, som Arbejdstilsynet talte med ved tilsynsbesøget ikke var vidende om præcis, hvorfor rækværket var demonteret, og hvem der havde ansvaret for at reetablere rækværket.

Nævnet lægger til grund, at der var flere arbejdsgivere beskæftiget på byggepladsen, og mere end 10 personer var beskæftiget samtidig.

Det følger af arbejdsmiljøloven, at ved bygge- og anlægsvirksomhed, hvor flere arbejdsgivere er beskæftiget på samme arbejdssted, skal bygherren planlægge, afgrænse og koordinere foranstaltningerne til fremme af de ansattes sikkerhed og sundhed.

Det følger af reglerne om bygherrens pligter, at det skal fremgå af planen for sikkerhed og sundhed, hvem der til ethvert tidspunkt skal tilvejebringe, vedligeholde og fjerne de planlagte fælles sikkerhedsforanstaltninger i fællesområderne.

Det følger endvidere af reglerne, at bygherren skal sørge for, at den eller de koordinators, der er udpeget til at koordinere for sikkerhed og sundhed under projektering af bygge- eller anlægsprojektet udarbejder en plan for sikkerhed og sundhed, som indeholder bl.a. specifikke foranstaltninger vedrørende særligt farligt arbejde.

Det fremgår endelig af disse regler, at bygherren skal sørge for, at koordinator ajourfører plan for sikkerhed og sundhed, herunder den i planen indeholdte organisationsplan, byggepladstegning og tidsplan efterhånden som arbejdet på byggepladsen skrider frem og eventuelle ændringer foretages.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse er truffet af et enigt nævn.

B E M Æ R K N I N G E R T I L K L A G E N

I klagen er det anført, at påbuddet ikke bør gives til [navn udeladt], idet leverandøren [navn udeladt] har det fulde ledelses- og koordineringsansvar for eget og underleverandørens arbejde.

Ledelses- og koordineringspligten i det kedelområde har været [navn udeladt]s ansvar, siden [navn udeladt] startede på pladsen. Alle underleverandører til [navn udeladt] er underlagt deres projektledelse på byggepladsen, herunder sikkerheds- og instruktionsansvar.

Det er endvidere anført, at der ved tilsynsbesøget ikke blev givet et retmæssigt billede af, hvorledes [navn udeladt] håndterer sikkerhedsforanstaltninger i fællesområder.

Arbejdsmiljøet på byggepladsen bliver styret og koordineret via PSS med

bilag samt Site og HSE betingelser. Det fremgår af PSS, afsnit 11, at leverandøren, der har sikkerhedsansvaret i fællesområdet, skal føre tilsyn med, at sikkerhedsforanstaltningerne til enhver tid er i orden og forsvarlige.

Det følger af Site og HSE, afsnit 3.4, at byggepladsens sikkerhedskoordinator koordinerer byggepladsens aktiviteter i henhold til gældende lovgivning, og at bygherrens byggepladsledelse kan pålægge en leverandør at koordinere sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for leverandørens eget område og udpege en ansvarlig for det pågældende område.

Den ansvarlige for området skal sikre, at aktiviteterne koordineres med hensyn til sikkerhed, herunder adgangs- og flugtveje, oprydning mv.

Forpligtigelserne bliver kommunikeret ud til leverandørerne på opstarts-mødet. Herudover bliver der holdt opstartskursus for alle medarbejdere, der skal arbejde på pladsen, hvor der lægges vægt på, hvilket ansvar den enkelte har i forbindelse med eget arbejde, herunder også ansvaret for at spærre af, hvis der er risiko for fald.

I klagen er det desuden anført, at bilag 11 til PSS indeholder en liste over ansvar i fællesområder, bilag 13 angiver, hvilke firmaer, personer og funktioner, der er på pladsen, og bilag 14 indeholder byggepladstegninger, der angiver, hvor de forskellige hovedleverandører er udpeget som ansvarlige for byggepladsens fælles sikkerhedsforanstaltninger og koordinering af egne underleverandører.

Ansvar for sikkerhed i fællesområder tages op på sikkerhedsmøde hver uge, hvor referatet herfra angiver behov for præcisering eller nye tiltag.

Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til Arbejdstilsynets udtalelse af 31. januar 2019, hvori Arbejdstilsynet henviser til, at [navn udeladt] var bygherre på byggeriet, og det følger af reglerne, at bygherren er forpligtet til at sikre, at det af PSS fremgår, hvem der til ethvert tidspunkt skal tilvejebringe, vedligeholde og fjerne de planlagte fælles sikkerhedsforanstaltninger i fællesområderne.

Arbejdstilsynet bemærkede endvidere, at angivelserne i henholdsvis PSS, afsnit 11, og i Site og HSE, afsnit 3.4 ikke var tilstrækkelige til at opfylde ovennævnte regler om bygherrens pligter.

Det fremgik ikke af PSS eller Site og HSE, hvem der har ansvaret for sikkerhedsforanstaltninger mod personnedstyrning i fællesområderne.

Arbejdstilsynet konstaterede under tilsynsbesøget, at der var problemer med sikkerheden på byggepladsen, idet der foregik arbejde og færdsel på byggepladsens fælles arbejdssted [navn udeladt], hvor der var fare for nedstyrning, da et rækværk var afmonteret.

Arbejdstilsynet henviste endvidere til AT-vejledning 25.6 om Plan for sikkerhed og sundhed, hvoraf det fremgår, at ansvarsfordelingen i forhold til fællesområder og fælles sikkerhedsforanstaltninger skal fremgå af PSS. Hver enkelt af de fælles sikkerhedsforanstaltninger skal være beskrevet i planen. Det skal også

fremgå, hvilke virksomheder, der efter aftale med bygherren eller ved aftaler mellem virksomhederne har ansvaret for at etablere, vedligeholde og evt. fjerne de enkelte sikkerhedsforanstaltninger.

Omfanget og rækkevidden, herunder den tidsmæssige udstrækning af den enkelte virksomheds ansvar, skal fremgå af planen, herunder om ansvaret gælder både etablering, vedligeholdelse og evt. fjernelse af foranstaltningen eller kun dele af opgaven. Det skal være klart defineret, hvilken virksomhed, der har ansvaret for den enkelte, fælles sikkerhedsforanstaltning.

Flere virksomheder kan ikke have ansvaret for en fælles sikkerhedsforanstaltning på samme sted på samme tidspunkt.

Det var derfor ikke tilstrækkeligt til at opfylde bygherrens pligter i forhold til angivelser i PSS, at der blev afholdt henholdsvis opstartskurser, hvor der lægges vægt på den enkeltes ansvar, samt sikkerhedsmøder, hvorunder nye/ændringer i sikkerhedsforanstaltninger i fællesområder føres til referat.

Endelig bemærkede Arbejdstilsynet, at hverken bilag 11, 13 eller 14 indeholder angivelse af, hvem der har ansvaret for at etablere, vedligeholde og fjerne sikkerhedsforanstaltninger mod nedstyrtning i fællesområderne.

Nævnet er enig i det af Arbejdstilsynet anførte.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til

Om Arbejdstilsynets ret til at træffe afgørelse

- § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017

Om bygherrens pligter

- § 37, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017
- § 13, stk. 3, og § 18, stk. 1, nr. 1, jf. § 10, nr. 2, jf. bilag 3, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 117 af 5. februar 2013 om bygherrens pligter

Reglerne kan læses på de følgende sider.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet.

På klagenævnets vegne

[Navn udeladt]

[Stilling udeladt]

Kopi til

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovebekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017

...

Kapitel 4

Almindelige pligter

...

Bygherrer m.v.

§ 37. Ved bygge- og anlægsvirksomhed, hvor flere arbejdsgivere er beskæftiget på samme arbejdssted, skal bygherren planlægge, afgrænse og koordinere foranstaltningerne til fremme af de ansattes sikkerhed og sundhed.

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 117 af 5. februar 2013 om bygherrens pligter

Kapitel 4

Bygherrens koordinering

§ 10. Bygherren skal sørge for, at den eller de koordinører, der er udpeget til at koordinere for sikkerhed og sundhed under projektering af bygge- eller anlægsprojektet:

1.
2. udarbejder en plan for sikkerhed og sundhed, som indeholder bl.a. en organisationsplan, en byggepladstegning og en tidsplan, jf. bilag 3, og som indeholder specifikke foranstaltninger vedrørende særligt farligt arbejde, som hører ind under en eller flere af kategorierne i bilag 1. Ved små og

mellemstore byggepladser, jf. § 1, stk. 2 og stk. 3, skal der kun udarbejdes en plan for sikkerhed og sundhed når arbejdet er omfattet af bilag 1 ...g

§ 13.

...

Stk. 3. Det skal fremgå af planen for sikkerhed og sundhed hvem, der til ethvert tidspunkt skal tilvejebringe, vedligeholde og fjerne de planlagte fælles sikkerhedsforanstaltninger i fællesområderne og eventuelle fælles velfærdsforanstaltninger samt sørge for orden og ryddelighed, herunder snerydning, grusning og fjernelse af affald.

Særlige krav til koordinering under bygge- og anlægsarbejdet

§ 18. Bygherren skal sørge for, at koordinator

1. ajourfører den i § 10, nr. 2 nævnte plan for sikkerhed og sundhed, herunder den i planen indeholdte organisationsplan, byggepladstegning og tidsplan efterhånden som arbejdet på byggepladsen skrider frem og eventuelle ændringer foretages ...

Bilag 3 til Arbejdstilsynets bekendtgørelse om bygherrens pligter

Planen skal omfatte:

1. En organisationsplan.
2. En byggepladstegning.
3. En tidsplan.
4. En angivelse af færdselsområderne.
5. En angivelse af de områder, hvor der vil blive udført arbejde af flere arbejdsgivere og deres ansatte.
6. En angivelse af de fælles sikkerhedsforanstaltninger, der etableres i fællesområderne.
7. En afgrænsning af de områder, hvor arbejdet medfører særlige risici.
8. En procedure for løbende kontrol med installationer, sikkerhedsforanstaltninger og eventuelle særlige risici m.v.
9. En angivelse af hvem, der forestår en eventuel planlagt løbende kontrol og samordning af beredskabs-, evakuerings- og øvelsesplaner.
10. Specifikke foranstaltninger vedrørende evt. særligt farligt arbejde, jf. § 10, nr. 2, jf. bilag 1.